

NAGYVÁRAD

1923. február 9. egy kora 25 lei.
Nagyváradon: egy kora 30 lei.

Helyesbítés:
HEGEDÜS NÁNDOR

Ismerkedés:
T SÁNDOR

Szerkesztő és kiadó: Károly Károly
(Szilágyi Dezső) utca 6.

Legdöbbenő statisztikát nyújt Nagyvárad szegény-ügyéről a Katholikus Nőegyesület legutóbbi gyűlésének beszámolója. A szomorú számítás szerint ez a város nem kevesebb mint háromszáz szemérmes szegényt tart nyilván ezeröttszáz magával tehetetlen balázsa az emberi társadalomnak akkor is a tünet volna, hogyha nem egy városban, hanem egy lakosságban laknának. Nagyváradnak azonban mindössze ezeröttszáz lakosa van; ebből a számítás ezeröttszáz segélyre szorult, tehát minden huszadik ember lazzaroni.

De is optimisztikus számítás volna, ha ellentétben ennél a háromszázalakkal tudvalevőleg ugyanis a városi Egyesület, bármennyire áldásosan, a városi széles körre kiterjedőleg fejti ki a nem becsülhető működését. A városi munkáit a maguk fájdalmas teljesítésén mégsem ölelheti magához istápoló. Fel kell tételeznünk, hogy ha ilyen szociális segítő egyesületi nyilvántartásában háromszáz ember szerepel, úgy a nagyváraditörzshadsereg komplett létszáma legkevesebb számításal is minimálisan e számra tehető. Keveset mondunk tehát, ha tekerre becsüljük azoknak a szerencsétlen improduktív elemeknek számát, akik a városhatárjaikból, vagy azon kívül — nekik — nyakán élnek társadalmunk.

De gondol a város vezetőségének soha nem Koldusvárad minden tizedik lakosával? Hallottuk-e csak egyetlen ember is felvetődni a szegénykérdés Nagyváradon, amióta a háború és a forradalom befejeződése után a szemérmes nyomorultak közös frontja a városhatárjaikra dagadt az idők feltartóztatása után pótlásával? Gondolják-e a városi vezetők egymás között sokszor marakodó képviselői, mikor régi időkben győkekonvencióknak engedelmeskedve olykor polgárság közvéleményére hivatkoztak, hogy a hivatkozás szépen csengő frázis egy koldus-társadalom szerencsétlenségére adresszállják?

adataival a Nővédő és a nyilvánosság elé lépett: városi kormány legkevesebb kezdeményezni fogja az áldatlan állapotok fokozatos lecsapolását a régi, normális keretek közé.

Ujból általános sztrájk fenyeget a Ruhr-vidéken

Amerika megbízottja nem vesz részt többé a Rajna-bizottság ülésein
A törököket békekötésre kényszerítik

Poincaré szombatán a köztársasági újságírók egyesületének bankettjén hosszabb beszédet tartott a Ruhr-vidéki akcióról. Többek között a következőket mondotta: — Ha szükség lesz rá, újabb gazdasági intézkedéseket fogunk foganatosítani. Engedni nem fogunk. Loyális javaslatok megvizsgálását nem fogjuk megtagadni, ha Németország hajlandó ilyeneket tenni, de mindenesetre akként fogjuk azokat megvizsgálni, hogy nem hagyunk magunknak feltételeket szabni és semmiféle ígéretekkel szemben sem fogunk szerzett jogaink bármelyikéről is lemondani. Európa békéje forog kockán. E béke alapján Németország területének egy négyszögcentiméternyi részét sem követeljük, csupán a jóvátételek és biztonságunk elérésére törekszünk. El vagyunk szánva azonban arra, hogy ezt a békét megrendíthetetlen alapokra helyezzük.

A franciák legújabbban megszállták Owerath állomást. Ezért a németek a forgalmat ezen a vonalon beszüntették. Az egész Ruhr-vidéken újból általános sztrájk fenyeget. A Saar-vidék—Köln—offenburg körletekben általános sztrájk van. A franciák továbbnyomulása esetén Bádénben szintén sztrájkjal fenyegetőznek.

A Rajna-bizottság a következő rendeletet bocsátotta ki:

Azok a német bíróságok, melyek német személyeket, vagy cégeket büntetéssel fenyegetnek, vagy oda igyekeznek hatni, hogy a Rajna-bizottság zálogok megszerzésére irányuló politikájának ellenálljanak, ötvenmillió márka pénzbüntetéssel és öt-öt évi fogsággal fogják sújtani.

A német bíróságok ítéletileg, hatóságilag és fegyelmi úton nem riaszthatnak.

A fizetni szándékozó egyén, ha bíróság elé kerül, védelmére felhozhatja, hogy a Rajna-bizottság parancsának engedelmeskedik.

A coblenzi Rajna-bizottsági épületről tegnap behúzták az Unió zászlaját, mert

Wailand tábornok — Harding utasítására — mint megfigyelő sem vesz részt többet az üléseken.

Lausanneban az angolok nem hajlandók tovább tárgyalni; kijelentették, hogy vagy elfogadják a törökök a békét, vagy utasítsák azt nyíltan vissza. Massigli, az értekezlet főtárgyalóját utasították, hogy csütörtökig maradjon helyén. Ez és a törökök magatartása igazolja azt a feltevést, hogy

a török békeszerződés esetleg mégis aláírják.

A törökök a kapitulációk kérdésében lényegesen engedtek. Csupán kisebb jelentőségű gazdasági kérdések várnak még megoldásra.

Maltai jelentések szerint a Cardiff angol cirkáló — több hajóegységgel — Konstantinápolyba indult.

Bajosán lehet ugyan hitelt adni egy-néhány budapesti lap ama információjának, hogy a kisantant demarssal fordul Ausztriához. Mégis, ha a hír csak részben is igaz, úgy a Ruhr-vidéki komplikációk mellett Európa keletén is könnyen nehézségek keletkezhetnek.

A demarsról szóló hírt a „Szózat” és „8 Órai Újság” alábbiakban kolportálja:

„Diplomáciai körökből származó értesüléseink szerint a kis antant bécsi követi demarsot szándékoznak az osztrák kormányhoz intézni, mivel megállapítást nyert az, hogy az osztrák haderő jelenleg 26.000 légénységállománybeli katonából és 9000 tisztből (összesen 35.000 fő) áll. A saint-germaini békeszerződés Ausztriának mintegy 30.000 főnyi hadsereget engedélyezett. Ausztria tehát 5000 fővel nagyobb hadsereget toborzott össze.

A kis antant által kezdeményezett demarszhoz valószínűleg az Ausztria szanálásában résztvevő nagyhatalmak is csatlakozni fognak, mivel teljesen felesleges és indokolatlan luxusként tartják, hogy az amugy is nagy pénzügyi nehézségekkel küzdő ország 5000 fővel nagyobb hadsereget tartson, mint amennyit a békeszerződés engedélyez.

Külpolitikai feszültségeken kívül eseményt jelent még, hogy a minap a Sztambulinszky ellen elkövetett merényletet Szófiában újabb kísérlet követte: ezúttal Canho Bahalov földművelésügyi miniszterre lőttek rá.

Az ellenzéki pártok állásfoglalása eldőnti a helyzetet

Szimpatikus kormányhangok a nemzeti párt állásfoglalásáról

Az ellenzéki pártoknak, — most, amikor ismét a leggyöngébb volt a kormány helyzete és legtöbb eshetőség volt arra, hogy az ellenzék átvehesse a kormányzást — nem sikerült a megegyezés és ezáltal a kormány helyzete — politikai körökben legalább úgy ítélik — lényegesen megstabilizálódott. A lei valuta esése is megállott és ez is sokat segít a kormány helyzetén.

A liberális kormány félhivatalos lapja, a Viitorul, most foglalkozik az ellenzéki pártok egyenetlenkedésével és azzal, hogy az egyes pártok állásfoglalása felől elismérológ nyilatkozik — igyekszik a megegyezés kilátásait is megsemmisíteni.

Különösen éles a kormánypárt akciója a parasztpárt és annak vezére, dr. Lupu ellen. A parasztpárt nem nézte jó szemmel a többi pártokkal való békés együttműködést.

A parasztpártnak — írja a Viitorul — nem sikerült a megegyezés Averescu-pártjával, mert bár ez a párt helyesli a parlamenti

menten kívüli harcot, de csak a törvényes kereteken belül.

— A parasztpárt vezérőbizottsága azt is megmagyarázta tegnap, hogy mit ért olyan harcterv alatt, amely biztosítja a győzelmet.

— A forradalomnak azt az útját, — írja a Viitorul — nem helyeselték sem Averescu, sem Maniu, akiknek pártjai — a rend pártjai — és a társadalmi rendet nem akarják felforgatni.

Most a kormány — írja a lap — a szavak helyett tettekkel fog válaszolni.

Ha a tettek alatt, amelyek a helyzetet megszilárdítják — a valuta megszilárdítását, a belső viszonyok rendezését — érti a kormány, úgy a helyzete ismét megerősödött, míg a politikai ellenakció, amely csak arra alkalmas, hogy a belső zavarokat növelje, — csak megingathatja a kormány helyzetét — bármily erős is legyen az.

Kártérítési per a kincstár ellen a megtagadott korona-beváltás miatt

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényszék előtt ma egy kártérítési kereset tárgyaltak, amely elvi jelentőségénél fogva nagy érdeklődésre tarthat számot. A per Marmorstein Isák indította a kincstár ellen 140.000 korona, illetve 70.000 lei megtérítése iránt, amennyiben a korona beváltás alkalmával lakóhelyén megtagadták a 140.000 korona beváltását, holott ő a pénzbeszerzés módját igazolta. A kereset tárgyalása előtt a kincstár jogi képviselője k fogást emelt a bíróság illetékessége ellen azon a címen, hogy az ügyben eljáró pénzügyi hatóságok elutasították már Marmorsteint keresetével. A bíróság azonban kimondta illetékességét és azonnal megkezdte az ügy tárgyalását. Az ítélet elé jogászörökből nagy érdeklődéssel tekintenek.

Csak két bank foglalkozhatik deviza üzlettel

A nagyváradai deviza-üzlet lealkonyulóban van. Dr Popper Ákos, aki a bank-szindikátus ügyében Bukarestben tárgyalt, távirati úton közölte, hogy a kormány a deviza-rendelet értelmében Nagyváradon csak két banknak — és pedig a Banca Romaneasca és Banca Marmaroschnak — engedi meg, hogy deviza-üzletekkel foglalkozzanak. E két bankon kívül más nem vehet és nem is adhat el külföldi értékeket, sőt még át sem utalhatnak.

Az a higgadtság, amely a lei legutóbbi zuhanása után lassan visszatért a nagyváradai piacra, egyszerre eltűnt és a legnagyobb lehangoltság borult a nagyváradai bankokra. Mert úgy a nagybankokat, mint a legkisebb pénzváltó üzletet igen súlyosan érinti a kormány intézkedése, amely nem fogja a kívánt valuta-stabilizálást megteremtteni.

mert amig eddig az összes bankok foglalkoztak a valuta-üzletekkel, úgy most majd csak két bank fog spekulálni.

Az erdélyi bankok, mint értesülünk erősen tiltakozni fognak a rendelet ellen, annál is inkább, mert az ekzisztenciájukat súlyosan veszélyezteti.

A mozgalomnak eredményét nem tudhatjuk, de érthetetlen a kormány álláspontja a valószínűnek tartjuk, hogy a rendeletről elállanak, annál is inkább, mert a deviza-központ még sehol nem vált be és nem érte el a kívánt eredményt.

A deviza-törvényt különben a közeljövőben a parlament elé terjesztik. A javaslat szerint városban egy bizottság fogja ellenőrizni a bankokat. A bizottság tagjai

a Banca Nationala igazgatója, a pénzügyi igazgató és a bankok delegáltja.

Érdekes, hogy sem a szóbanforgó román bankok, sem az illetékes körök ez ideig semmiféle értesítést nem kaptak a Deviza-központ felállításáról és az ezzel kapcsolatos rendelkezésekről.

Egyelőre a nagyváradai valuta-piac szomorúan várja az eseményeket és megtörtént az a hallatlan eset, hogy a bankok már a friss zürichi nyitást sem lelkesültek. Pedig a márka emelkedett...

Egy olasz királyi hercegnő eljegyzése

Rómából jelentik: A kamerában Mussolini bejelentette Jolanda királyi hercegnő eljegyzését. A kamara tepszal fogadta a királyi család képviselőjét. Az austriai hercegnőt új, feketeinges nemzeti öltözetben a köztársasági elnökkel együtt a királyi palotába. A gróf a háborút a tűzészégnél szolgálta végig, hadi kitüntetés és a szent Mór-keresztet kapta, a háború végén az olasz korona lovagjává nevezték ki. Az olasz nép körében örömdetes meglepetést kelt a királyi leányának szerelmi házassága.

A szerelem tavaly Londonban keletkezett, ahol a gróf avurossan megnyert egy lovagló versenyt Jolanda főhercegnő jelenlétében. A királyi hercegnő kezét már több uralkodóhoz sárja kört meg, de az mind annyiszor kijelentette, hogy csupán gróf Calvihoz megy nőül. Az olasz királyi pár — látva a főhercegnő kiterjedő következettségét a szerelemben — végül is beleegyezett a házasságba.

Háromezeröttszáz szegény

Egyenesen megdöbbentők azok az adatok, amelyeket Szilágyi M. Dózsa a Katolikus Növendők titkára terjesztett a közgyűlés elé, amelyekből kitűnik, hogy a csődben, de annál nagyobb eréllyel és szívvel dolgozó egyesület háromezeröttszáz szegényt segélyezett az elmúlt esztendőben. Ebben a nagy numerusban benne vannak olyanok, kiket a háború tett tönkre. Jó módú, társadalmi élelben egykor szerepet vivő családok gyermekei, akik harctéren elvérzett családfenntartók után ingóságjaik eladásából éltek amig futotta és ma a feljükként könyörülő szegények adományán tengelik hátralevő életüket. Anyák, apró gyermekekkel, kiket a Döbördő és a többi ezernyi véres hely tett nyomorulttá.

Az egész közgyűlésen, melyet Demek Győzőné elnököl elnöklése alatt tartottak a Kath. Körben, ez a leújtóan szomorú szám döbbenetileg meg a szíveket.

Az elnököl lelkes és lendületes megnyilatkozása után Szilágyi M. Dózsa titkári jelentését olvasta fel, beszámolván a csecsemővédelemről, kulturügyekről, segélyezésekről. A háború alatt mint minden jótékony akciójukat, vállalkozásukat és nélkülözhetetlen szükségleteiket be a csecsemővédelem. Minden újszülött csecsemőt meglátogatnak és ahol tejjre, segítségre volt szükség, haladék

talánul és pontosan nyújtották a segítséget.

A titkári jelentés tudomásul vétele után a lemondott Gremperger főpénztáros Follmann Géza-t választották meg a hangnag, aki a tisztséget elvállalta.

Az indítványok során ismét felvetették a szegények segélyezése akciója. Érzik, tudják, a házak között hogy szükség van rá. Valami nagy akcióra, amely munkát nyújt a szegények számára és az asszonyok megmenekülnek a kézimunka kereset kieséséből. A társadalomnak olyan emberek vannak, melyeken segíteni kell, meg kell látni a titokban hulló könyveket és a zsinagógában, nyomoron újból egy nagyobb akció kell, hogy segítsen a szegényen.

Az indítványt elfogadták és megkezdte az előmunkálatokat.

Végül kulturális utat is egy Dohányi ciklus tartását határozták el, amely elnököl megköszönve a tagok nagyszámú megjelenését, a közgyűlést bezárta.

Dohnányi Ernő szenzációs sikere Londonban

Londonból jelentik: Dohnányi Ernő zongora-művész megkezdte hangverseny-sorozatát. A harmadik Queen's Orchestra keretében mint előadó művész zenekölő mutatkozott be Beethoven hangversenyében néhány eredeti variációt, melynek témája egy francia gyermek. Az angol sajtó egyhangúan megállapította, hogy Dohnányi fellépése a londoni évad legnagyobb eseménye.

A Morning Post hosszú cikkben tárgyalja a Dohnányi kompozíciójában nyilvánuló pompás humort, mely olasz ritkaság a modern zeneszerzőknél. A megállapítja, hogy Dohnányi szerzői valóságos kincsháza a zenei ötletek, melyek egy szellemes zenei viglák és ötleteinek illúzióját kelik a hallgatóságban. A Daily Telegraph szerint Dohnányi a humor kifejezéseinek gazdag skálájával finom gúnytól a tu'aradó vigéig. A minisergazette szerint Dohnányi a zene és a zenei világ büszkesége.

* Tükörlényes, világos lesz a parketta, ha a YPO jegyű Parkett beeresztő rozsávosítót használ. Beszerezhető: Parkas István „Apolló”-üzletében, Nagyvárad.

Olcsó fehér és fekete tükésdrót prima minőségű préselt széna

fehérbab, burgonya, borsó, len, zab, árpa, tengeri, nagyban és csinyben, napi áron kapható a

FRONTIERA BANK árusztályánál, Nagyvárad

Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-utca)

Két mondás:

Azelőtt:

Napolyt látni és meghalni!!

Ma:

„A FARAÓ HITVESET” látni és újra megnézni a

D O R I A N F I L M S Z I N H Á Z B A N .

Dr. Demeter dr. nyilatkozik a Rimanóczy-bérletről

A közönsége, jó magam is, nagy izgalommal várta az főügyész urnak „érdekes, sőt csak” beígért leleplezéseit, míg végre a február hó harmadik napján megtartott tanácsülésen, a főügyész ur csakugyan jól felfűszerezve, benutatóul — az előző ügyet, a Rimanóczy-bérletet! Ugy az új főügyész urnak a helyi lapokban a kapcsolatban megjelent leleplezésekkel igen nagy szüksége van a nagystílű, hangnagyságú, a város közönségének félreigényes alkalmas frázisokra, nyilatkozatokra. erkölcsi szempontból meg nem engedett a főügyész állását, ha másképp nem, zömök erkölcsi integritásának letiprása legalább pillanatnyilag, igazolnia kell! Az et altera pars” elvének fogva, közérdekű én szó, kötelességem a konkrét ügyhöz, mint a volt városi tanács tagjai reputációjában, addig is, amíg ezt a „szennyet” az illetékes és törvényes faktorok elbírálják, hozzászólni és arra kérésztelt polgárait, hogy alábbi észrevételeimre méltatva, az ügyben megalkotmányukat az illetékes faktorok megnyilatkoztassák fell

Hogy jött létre a bérleti szerződés?

A népszerűsített bérleti szerződés historikuma az: Az 1919. évben a városi tanács, mely Károly József polgármester elnöke alatt János főjegyző, Elemér Ferenc gazdasági tanácsos, Juricskay Barna pénzügyi tanácsos, Bertalan katonaiügyi tanácsos, Szűcs Géza főmérnök, Kőszeghy József főmérnök és szerény emberből állott, tekintettel arra, hogy a Rimanóczy-ház nagy deficitet dolgozott, hogy az épület, a szálloda és fürdő a háború és komoly eseményeknek behatása következtében nagymértékben elhanyagoltak, hogy sem az alapítványnak, sem pénztárnak százezreket kitevő befektetése nem volt, elhatározta, hogy a szállodát és fürdőt házikészítését feladja s azoknak a módra való értékesítéséről gondoskodik. Marcz Béla, aki egy régebbi szerződés alapján akkor is bérlelte volt a Royal-kávéháznak, még ma is 9 éves bérlete van a kávéháza szerződés alapján, a hírlapi nyilatkozatok alapján a városi tanács tervéről, a városi tanács elnöke, Elemér Ferenc, a városi tanácsos, amely Elemér Ferenc gazdasági tanácsos előadásában foglalkozván a szállodával, szakbizottságok nem léteiben, a maga gazdasági tanácsos elnöke alatt Kőszeghy József főmérnök, Szűcs Géza főszámvevő és a városi tanács elnöke, Hosszas tárgyalások után a kiküldött bizottság az ajánlattevőkkel megállapodásra jutván, a városi tanács az ügyet a tanácsban referálta, és azt elfogadta s utasította a főügyészt, hogy a szerződést a tanács határozat alapján készítsen s terjessze be jóváhagyás végett. Az 1920. február hó 20. napján a szerződés a tanácsnak került mutatva s azt úgy a tanács, valamint az alapítvány, dr. Zsigre Miklós ur, jóváhagyták.

A szerződés feltételei

A szerződés lényegesebb feltételei a következők: A bérlet tartozik a Rimanóczy-épülettel szembe, a Papolczy-féle ház és telket díj és tehermentesen az alapítvány tulajdonába átadásánál, tartozik 200.000 koronát, bér és a szállodai berendezésének címén fizetni, tartozik az összes költség néven nevezendő, a háztulajdonost terhelő járulékokat viselni, tartozik az egész épület minden tekintetben jókarban, a mindenkori javak megújításának megfelelően a saját költségén tartani, a Papolczy-féle telket a városi mértékűnek még az 1911. évben elkészített tervek szerint a város által felveendő kölcsönből felépítendő, a felveendő kölcsön évi anélkül a bérlet tartama alatt bérlet fizetik s csak ők tartoznak az eképp kiegészített szállodai fürdőt a saját költségükön berendezni, addig a Papolczy-ház felépül, azt bérlet használatban, de viszont tartoznak azt fenntartani s a telket viselni stb.

Beleszól a valuta

A szerződéses megállapodásokat a város az alapítvány és polgármestere a

városra nézve, a mai valutáris szemüvegen keresztül nézve a dolgot, amint a lapokból olvasom, felette károsnak tartják, sőt vádolják az akkori tanácsot, hogy vétke gondatlanságában nem volt kellő módon óvatos és előrelátó a szerződés megkötése körül! A főügyész ur azt állítja többek között, hogy a Papolczy-ház a város kezében egy holt tőke, az csak egy névleges előny a városra nézve, az a nullánál is kevesebb, mert ma legalább is 20 millió kellene annak a felépítéséhez, addig pedig az épület minden jövedelme a bérletet illeti. A polgármester ur szerint pedig a szerződésbe beveendő lett volna, hogy a szerződés bármikor revízió alá vehető, amint az most minden hosszabb lejáratu szerződésnél történik. Őszintén megvallva, a gyulaiaknak abbéli képességeit, hogy a jövő fejleményeit, különösen pénzügyi és gazdasági vonatkozásban előre oly jól ismerjék s hogy a misztikus jövőben oly biztosan belássanak, még nem ismertem, dacára ennek, feltételeztem azonban mégis azt, hogy Gyula nagyközségben is ismeretes volt ama általános jogelv, mely szerint a jóhiszemű és jóindulatu emberek minden jogügyletet azon idők körülményei szerint bírálják el, amelyek közepette a jogügylet tényleg létrejött! S kértem nevezett gyulai urakat, hogy ha a valutáris szemüvegükön nézve, úgy látnák, hogy Zürichben és Párisban ma a lelt nem 2 és 5-él jegyeznek, hanem 20—30-al, amint a szerződés létrejöttkor tényleg és bebizonyíthatólag 20—22 centimmal jegyezték, akkor is vádolnák a volt tanácsot, hogy vétke gondatlansággal járt el? Lehetséges, hogy akkor is megtennék ezt, mert hisz valami „szenzációs leleplezést” valahogyan akkor is csak produkálni kell!

A volt tanács tagjainak nagyobb része, habár évtizedeken keresztül tisztességgel és becsülettel szolgálták ezt a várost és a nagyváradi születésű dr. Zsigre Miklós volt prefektus, bizony maguk sem ismerték a koronabeváltás bizonytalan aranykulcsát, még kevésbé számítottak arra, hogy a megnagyobbodott Románia természetes kincsei dacára, a lel ilyen rosszul fogja magát viselni, nem sejtették azt sem, hogy a Papolczy-ház felépítése, ha ugyan igaz, ma 20 millióba kerül, — hanem teljes jóhiszeműséggel és lelkiismerettel azon fáradoztak, hogy az alapítványnak ép oly szüksége volt és van, mint az embernek a mindennapi kenyérre, azon törekedtek, hogy az alapítványt kirántásuk a mind nagyobb és nagyobb deficitből, hogy az alapítványnak 200.000 korona költségmentes tiszta, netto jövedelmet biztosítsanak s hogy a városnak is a vízdíjakat és egyéb járulékokat, amelyek szintén nem megvetendő összeget tettek ki, megmentse. A volt városi tanács elég előrelátóan, 5 évre szabta meg azt az időt, amely alatt a normális építkezési viszonyok beállnak, az 5 évből még hiányzik 2 év, tehát ne beszéljünk 20 millióról, hanem várjunk még egy kicsit, amíg legalább az 5 év letelik, hátha a lel végre mégis csak megembereli magát ezen idő alatt.

Ki terhel a felelősség a mulasztásért?

A polgármester hibáztatja a volt városi tanácsot, hogy nem vette be a szerződésbe ennek bármikor történendő revízióját, amint az most történik. Szép a polgármester úrtól „most” ez a bölcs előrelátás, amelyre első ízben egy pénzügyi bizottsági tag gondolt valamely városi szerződéssel kapcsolatban, de ha a polgármester ur ismeri a város szerződéseit, amit egy pillanatig sem kétlek, úgy tudni fogja azt, hogy ez bizony csak „most” történt meg az utóbbi időben egy vagy két esetben, de korábban, tehát az ő polgármestersége idejében

is, nem, a miért természetesen neki, különösen mint polgármesternek, szintén felelnie kell, ha majd jönnek az ugynevezett „szenzációs leleplezések.”

Azt állítják továbbá még a polgármester és a főügyész urak, hogy a volt városi tanács abban a tekintetben is mulasztást követett el, hogy a fontos objektumokat szabad kézből és nem mint a törvény előírja, nyilvános árverésen adta bérbe. Különösen a polgármester ur, akinek a háta mögött oly értékes évtizedes gyula közgazgatási gyakorlat van, jobb tudomása ellenére mondja ezt, először, mert ő is tudja, hogy a községi törvény 120. §-a a magánaton való bérbeadást bizonyos esetekben megengedi, amint ez megtörtént az ő váradi polgármestersége alatt más objektumokkal is, nem egy ízben, másodsor, mert a konkrét esetben az alapítványnak fontos és speciális érdeke az volt, hogy a Papolczy-házat szerezzék meg, amit pedig nyilvános árverés útján való bérbeadással nem lehetett volna semmi körülmények mellett sem elérni!

A mai városi tanács a Rimanóczy-féle bérleti szerződést a főügyész beállításában károsnak tartván, azt mindenáron felbontani kívánja, különösen azon okokból, mert az kormányhatósági jóváhagyást nem nyert s mert bérlet a bérösszegeket nem fizették be! Legkevésbé sem lep meg a polgármester ur nyilatkozata, mely szerint ő mindig azt hitte, hogy a szerződés kormányhatóságilag jóvá lett hagyva, mert hisz hol van az megírva s ki mérné azt állítani, hogy a polgármesternek ismernie kellene a városnak legalább is a fontosabb ügyeit és szerződéseit, nem is lehetné ezt meg, mert hisz drága idejét lekötik a fontosabb reprezentációk! Megnyugtathatom azonban úgy a polgármester urat, mint főügyészt, hogy a konkrét esetben alapítványi vagyonról lévén szó, tudtommal, az alapító levél intézkedéseivel képest kormányhatósági jóváhagyás nem kell, hanem csak a törvényhatósági hatáskörben eljáró prefektusi jóváhagyás, ami pedig meg van! De ha kellene is hozzá kormányhatósági jóváhagyás és az nem történt volna meg, úgy ezért bizonyára a felelősség nem engem, hanem első sorban a polgármester urat terheli, mert 3 évi polgármesteri működési ideje alatt azt a polgármester urnak kellett volna megszereznie!

„Amiért ellenem fegyelmet kértek...”

Legsúlyosabb vád ellenem, amiért a nagymultu hivatali utódom még fegyelmet is kért ellenem, az, hogy én „bár a bérletfizetés elmulasztásának esete többször fennállt, elmulasztottam a városra ebből származó előnyt kihasználni és ezáltal nagy kárt okoztam a város polgárainak!” Hogy is áll ez a dolog? Egy szép napon a pontos dátumra nem emlékszem, kapok a számvevősegtől egy kimutatást azaz, hogy a hátralékban lévő bérösszeget és járulékaikat bérletfizetéstől hátsam be, amire én hivatalomba idézve a bérletet, felszólítottam őket, hogy szerződéses kötelezettségeiknek tegyenek eleget! Amikor pedig láttam, hogy dacára szóbeli figyelmeztetésemnek sem fizetnek, írásban hívtam fel őket a fizetésre, amire ők egy beadványt intéztek a tanácshoz, kérve abban a bér valamelyes összegének a multa vonatkozó elengedését, majd mikor a tanács dr. Föder Ottó tanácsos ur előadásában ebbeli kérelmükkel elutasította, egy második kérelemmel járultak a tanácshoz, amelyben a lejárt összegekre vonatkozólag részletfizetési kedvezményt kértek, amit a tanács ugyancsak dr. Föder Ottó ur előadásában újból elutasított! Én erre be sem várva a tanács határozatnak részemre való kiképzését és a tanács további utasításait, folyamatba tettem nevezett bérlet ellen a pert fizetés iránt. Ezekről a tanács határozatokról tudnia kell a polgármester urnak is, mert

Apoló mozgósínház
(Bémer-fér.)

Csütörtök

Harry Piel

A fejnélküli lovas
III. befejező rész.

hisz jelen volt az ülésen, de ha már elfelejtette, úgy módjában áll informáltatnia magát az iratokból és az ügy előadójától!

Megállapítható ezen határozatokból először, hogy mint minden városi ügynek, úgy a konkrét ügynek is volt és van rendes tanácsi előadója, s hogy sem az előadó, sem a polgármester, sem egyetlen tanácsagnak soha egy percig sem jutott eszébe, bár tudták mindannyian, miről van szó, hogy a szerződést a város érdekében fel kellene bontani! Én, ismerve jól a szerződés tartalmát, nem kívántam a városnak a szerződésben lefektetett jogával élni, hanem céltudatosan érvényesítettem tanácsi határozat alapján és polgármesteri meghatalmazással a városnak szintén szerződésileg biztosított ama további alternatív jogát, hogy a bérfizetés iránt pereljek! És a szerződés eredeti célját véve alapul, határozott meggyőződésem ma is csak az, hogy a város jól felfogott érdekét tartva szem előtt, ez a helyes jogi álláspont!

Kissé furcsának és teljesen elhamarkodottnak találom tehát a szerződés felbontását tárgyzó tanácsi határozatot, mert határozott meggyőződésem az, hogy a tanács egyetlen tagja, sem a polgármester ur, sem a népjóléti tanácsos ur, akinek a részortjához tartozik az ügy, nem ismerték és nem ismerik ma sem teljes részleteiben az ügyet, ami kellő tanulmányozás nélkül, tekintettel arra, hogy mint új emberek a városnál, a szerződés létrejötténél sem vettek részt — természetesen is! Hogy ez így van, legkeletesebben bizonyítják Jónás gazdasági tanácsos és a polgármester urnak tanácsi felszólalása is! Nem olvastam a lapokban azt, hogy a rendkívüli tanácsülésben szó lett volna arról, hogy mik lesznek a tárgyalás kimondandó szerződésfelbontásnak a jogi következményei és ez esetre miféle további tervei lesznek a városi tanácsnak a felszabadult objektumokkal? A szerződés 26. pontja szerint, ha és amennyiben a bér pontos nem fizetése okából bontatnék fel idő előtt a szerződés, ez esetben az ugynevezett Papolczy-féle ház visszaszáll a bérlők tulajdonába és azon felül következnek a több millió lelt kitevő hasznos befektetésekből előállható különböző természetű kártalanítási perek a várossal szemben!

Ha a polgármester ur és a mai városi tanács jó megfontolás után, ezt akarják elérni, mert így követeli ezt a város jól felfogott érdeke, akkor a magam részéről is indokoltan és helyesen kell tartanom a tanácsi határozatot. Én azonban úgy vélem, hogy a város egyedüli célja és érdeke ebben az ügyben csak az lehet, hogy a mai valutaris viszonyokhoz képest, magasabb bérösszeget érjen el, ehhez a célhoz azonban a szerződés felbontása, véleményem szerint, nem vezet. Bármiképp is álljon azonban a dolog, egy tényt mégis le lehet szgezni az egész ügyből és pedig azt, hogy az adott esetben egy jogi és pénzügyi szempontból meglehetősen komplikált és nehéz ügyről van szó, amelyhez az elfogulatlan városi polgárok pro és contra hozzászólhatnak a város érdekében! Már ez okból is úgy találom, hogy a polgármester ur a jelen esetben sem járt el elég okosan, amikor a helyett, hogy a jogi és pénzügyi együttes bizottság véleményét is be kérte volna a szerződés felbontására vonatkozólag, döntést provokált a főügyésznek egyoldalú és subjektív javaslata felett! Ha elmulasztotta azt megtenni a polgármester ur, módjában áll a hibát korrigálni s azt megtenni a prefektus urnak, mert a községi törvény megfelelő szakaszai értelmében, terhes szerződés felbontására vonatkozó tanácsi határozat csak külön indokolt felterjesztés alapján kizárólag miniszteri jóváhagyás után hajtható végre, amiből logikailag az következik, hogy a tanácsi határozat szolgálati úton a prefektus ur útján — a szakbizottságok meghallgatása után — vagyis nem úgy, mint az a legutóbbi időkben szokásos, felterjesztendő a kormányhoz s csak annak döntése után hajtható végre a tanácsi határozat!

Végezetül még csak egyet! A tisztelt hivatalbeli utódom mulasztások címén fegyelmet is indítványozott ellenem a tanácsnál, tanujelét adva ezáltal is annak, hogy nincs tisztában azzal, hogy a tanács nem illetékes arra, hogy ellenem fegyelmet rendeljen el s miután a tanács tagjai felvilágosították őt arról, hogy az nem lehetséges, nagy kegyesen megkegyelmezett nekem, azon megjegyzés kapcsán, hogy neki joga van kérni külön is a fegyelmet a közigazgatási bizottságnál! Egy akaratlan vagyok a főügyész urral, mert hiszen, amint valószínűleg ő is tudja, én már megelőztem őt ebben, magam kértem meg magam ellen a fegyelmet a

közigazgatási bizottságnál s bizony nem az én hibámon mulott, hogy az csak a főügyész ur ellen rendelte el a fegyelmet, de ellenem nem! Kijelentem, hogy nekem érdekem a fegyelmetnek velem szembe való szabályos elrendelése, mert egyrésztől sem kedvem, sem időm nincs ahhoz, hogy a mindenkori beígért szenzációs leleplezésekre külön külön hírlapilag nyilatkozzam s mert másrésztől részemre az az egyetlen törvényes mód, amely mellett igazolhatam magam a különböző vádak és gyanúsításokkal szemben.

Kérje meg tehát ellenem a főügyész ur a fegyelmet a közigazgatási bizottságnál mielőbb, hátha annak elrendelése tárgyában nagyobb sikere lesz, mint nekem!

Oradea-Mare, 1923. február 7.

Dr Mangra Demeter,
rendelkezési állományban levő
városi főügyész.

Nincs gyufa

Hasztalan firtatják ideges türelmetlen ujjak a mellényzseb rejtékét, ezüst-tarso lyába a szép modain hölgy is hiába kutat, Mária vagy Rézi — a konyha tündére — reggel tanácstalanul bámolnak a tűzhely tegnapi pernyéjébe, mitől fog ime lobbort vetni az aprófa-forgács: nincs, nincs gyufa! Tegnap még szolgált egy szállal a készséges asztaltárs, Lisette fénylő retiküljébe is lopott néhányat az epedő-szemű garde-robo, a konyhába — levélhordó iartán — mégis feldohogott a láng, de mára nem maradt pár fejetlen csonknál egyébb. Ó, cigarettá, gyorsan illó illúzió, és pipa, vén leányok megfontolt élvezete: mitől fogtok tűzre gerjedni, ha soká így tart, szerencsétlenség a bajban, hogy nincs mi kísértsen, eltűnt a gyújtóval társa is, a cigaretta. Lehet, hogy az állam, mint polgárainak jó tanácsadója — így akarja leszoktatni az embereket a dohányzásról. Akármilyen rossz cigarettát gyártottak is eddig, ez nem sikerült, most, hogy semmivel sem lehet rágyújtani a semmire, mégis csak megtörténhetik a nagy csoda: leteszünk örökre a füstölésről. De mi lesz majd a dús trafikadóval? Végére is ez nem a mi gondunk, majd kitalál valami jót az állam feje. — Megadóztatják a polgárokat — „nem dohányzás” címén.

Hevesi Piroska hangversenye

Hevesi Piroska, a német koncertdobogók büszkesége, európai nevű zongoraművész — mint megírtuk — a jövő héten tartja egyetlen hangversenyét Nagyváradon. Hevesi Piroska Pfeiffer Alfrédal, a világ egyik leghíresebb operagyűjtésének volt énekesével együtt lép fel. A kiváló zongoraművész helyét szorozatos külföldi sikerek döntötték el.

„Hevesi Piroskában olyan művésznőt tanultunk megismerni — írja az Anhalter Kurier — akit Németország büszkén vall a maga fölfedezésének.” Különösképpen és egyöntetűleg emelik ki a Hevesi Piroskáról megjelent méltatások a zongoraművész páratlanul fejletti technikáját s egyéni temperamentumát.

Egy budapesti koncertjéről szóló recensióban a következőket olvassuk: „Barátságától az új perspektívájú művészet szeretetét és megértését, Lhevinntől a technikát, Dohnányitól finom izlést és egyszerűségre törekvést sajátított el. Műsora a legkomolyabb művészetre való törekvésre vall.”

A Hevesi-Pfeiffer koncert elé egész Nagyvárad zenevilága a legteljesebb városi közönséggel tekint. Február 15-én, a Katholikus Körben tartandó kivételes estélyről semmi szín alatt sem fog hiányozni senki, aki a zseniális magyar művész pályafutásáról bár keveset is hallott s így a későbbi koncert biztonnyal legsikerültebb estélye lesz az idei hangversenyszazonnak.

Tőzsdei jelentések

Zürich, február 7. Nyitá: 137 fél, Newyork 531, London 480, 3390, Milanó 2570, Prága 1570, Bécs 2 000 negyed, Bukarest —, Borsó Varsó 00.135 fél.

Bukarest, február 7. Zár: Páris 1350, London 1020, Newyork 215, Milanó 1080, Zürich 41 hárm, Prága 615, Bécs 31, Berlin 55, Edinburg 100.

Valuták: Márka 65, leva 115, franczia 1345, svájci 39—42, lira 210—214, dollár 210—214, osztrák 32—33, orosz 7 fél, szokol 590—610.

Budapest, február 7. Zár: vizaközpont hivatalos árfolyam: 12.300—12.600, frank 168—178, magyar lei 13—14, dinár 2450—2650. — A kurzusok változatlanok.

Zürich, február 7. Zár: 00.137 fél, Amsterdam 210, Newyork egy negyed, London 2486, Páris 1000, Milanó 2570, Prága 1580, Budapest egy negyed, Belgrád 490, Bukarest 250, 00.132 fél, Bécs 0.0074 egy negyed, Borsó zett 0.0075.

GYERMEKBARÁT

műsoros estélye

12-én

a Katholikus Körben
este fél 9 órakor.

Ismeri Ön már a

DIANA
SÓSBORSZESZ
grandiózus hatását

?

Minden egészséges és minden beteg igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobb siker csak a Diana sóbször használatával érhető el.

Cluj—Kolozsvári (Fő-tér 13. sz.)
Fenyő és Braunfe
világvárosi ékszerüzlete

Arany-ézüst, drágakő ékszerek és műpari ajándéktárgyakat teljes bizalommal vásárolhat.

Arany, ezüst és acélóra különlegességek Longines, Omega, Schaffhausen órák lerakata.

TELEFON 6-43.

TELEFON 6-43.

Ügyvédek az állandó választott bíróságban

A Kereskedelmi Csarnok elnöksége tegnap tárgyalás alá vette az állandó választott bíróság ügyrendjét, költségvetését és a választott bíróság ülnökök névsorát. Az elnökség úgy az ügyrendet, mint az ülnökökre vonatkozó javaslatot a választmány elé terjeszti. Az állandó választott bíróság ülnökei közé minden kategóriából vettek fel képviselőket, akik közül a választmány megalkotta a bíróságot. Két irányban történt kiegészítés, első sorban azért, mert az egyes szakcsoportok kívánták, hogy saját szakmabeliek nagyobb számban vélessenek fel, másodsorban pedig azért, mert időközben igazságügyminiszteri rendelkezés elállította a bíróságot a választott bíróságokban való közreműködéstől. Az elnökség az ügyvédeknek a választott bíróságban való alkalmazását illetikintett, miután a választott bírói minőségével összeférhetetlen az, hogy ugyanazon ügyvédek a választott bíróság előtti ügyvédi képviselést vállaltak.

Ezért az elnökség csak olyan ügyvédek javasol az állandó választott bíróság ülnökei közé felvételre, akik lemondanak az állandó választott bíróság előtti képviseléstől és gyakorlatról. Indokolja ezt azzal, hogy az elnökség nem akarja nélkülözni a választott bíróságnál a nagyon értékes ügyvédi közreműködést.

Városi tisztviselő nem lehet korcsmáros

A városi tanácsülés ügyei.

A szerdai tanácsülés foglalkozott a városi Szeles-féle korcsma bérletével. Amely — mint ismeretes — Popa Demeter városi tisztviselő nyert el, miután legelőbbet ígérő volt. Popa Demeter városi tisztviselő 16.000 lei évi bért kínál fel a Szeles korcsmaért.

A tanács később inkompatibilisnek tartotta azt, hogy városi tisztviselő egyúttal korcsmáros is lehessen és megsemmisítette az előbbi határozatot és határozta, hogy új árlejtést tűz ki. Jóllehet Popa Demeter gazdasági tanácsos előterjesztette, hogy már is jelentkezett egy új érdeklődő, Hubert Sándor, aki tulcizálja Popa ajánlatát is és 17.000 leit ígér évi bérként.

Köszeghy főmérnök ellene van Hubertnek, aki kommunista volt és városbizalmi annak idején s Eleméry tanácsossal szemben kiméltelenül viselkedett. A tanács végül minden körülmény figyelembevételével tartja az új árlejtést.

Szóba került még a szabadkőműves cholyház ügye. Az opció fentartásáról ugyanis február 14 ig kell értesíteni a jelenlegi tulajdonosokat. A város már elküldötte a levelet, amely a ház megtartását adja tudtul, a levelet azonban mindmáig nem kézbesítették, elveszett. A városi tanács most megbizta a gazdasági ügyosztályt, hogy a kötelező és az elővétéljogot borítható értesítésnek véltív mellett legyen eleget.

Nem tartozik ugyan egyelőre még a tanácsülés tárgysorozatához, de itt említjük meg, hogy a Rimanóczy bérletére beérkezett az első ajánlat. Az első komoly ajánlat 500.000 lei évi bért ajánl a jelenlegi szerződéses szonyért. Ha kiszámítjuk az elmúlt évtizedek bérldifferenciáját az ötszázazzer alapján, a mai napig körülbelül hét millió leit tesz ki az elmaradt bejövdelem.

Az első ajánlattevő után valószínűleg még áradatja indul meg az ajánlatoknak,

bár a tanács minden valószínűség szerinti árlejtés után fogja újólag bérbeadni a Rimanóczy alapítványt.

Egész éjszaka vallatták a zacskógyáros gyilkosát

Tegnap számunkban részletesen megírtuk, hogy az államrendőrség ujból nyomoz a két évvel ezelőtt meggyilkolt Spitz Sámuel zacskógyáros gyilkosai után. A nyomozás gyors tempóban haladt és 24 óra eltelte után megdöbbsentő adatokat produkált egy Teleki-utcai kereskedő ellen.

A nevezett kereskedő azóta az államrendőrség foglya és oly zavartan viselkedik a kihallgatásnál, hogy mindig nagyobb a gyanu, hogy ő és társai gyilkolták meg Spitz Sámuel. Válaszai teljesen zavarosak és a legártatlanabb kérdésre zavarba jön. Tegnap egész éjszaka, egész a hajnali órákig hallgatták ki a letartóztatott kereskedőt. A kihallgatásokat Bejan bűnügyi osztályvezető és Boródi detektívfelügyelő vezetik. Mindössze annyit ismert el, hogy a meggyilkolt Spitz Sámuellel jó viszonyban volt és együtt volt vele egész a gyilkosság napjáig, de a gyilkosságot a leghatározottabban tagadja.

A nyomozás minden részletéről nem adhatunk felvilágosítást épp a nyomozás érdekében, ennél szenzációsabb bűnügy régen nem volt Nagyváradon.

Többszöri ásátások dacára sem sikerült megtalálni Spitz Sámuel hulláját.

legutóbb pedig olyan adatok merültek fel, hogy nem is a várudvarban történt a gyilkosság és Spitz Sámuel hullája nem az iradatlan várkazamatákba van valahol elföldelve. A nyomozás azonban abban a stádiumban van, hogy valószínűleg rövidesen választ tud adni erre a még mindig homályos körülményre is.

* Megnagyobbított műhelyemben havi bérlet-vasalást, fordítást stb. jutányos árban készítek. Ruhákért házhoz küldök. Elsőrangú munkát Lőw Jenő, férfiszabó Körös-utca 8. Különféle ruhák kaphatók.

* Poloskairtó Noxin biztos szer. Ára 10 lei. Kapható kizárólag Farkas István „Apolló” drogueria Nagyvárad.

Jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Str. Avram Janku (Kossuth-u.) 3.

Vászon
Schiffon
Córnatliszt
Damaszt
Köpper

Velour
Szövet
Flanel
Zsinor barchet
Angot zellir

Cipővásznak és szálcsak legolcsóbban.

Most érkezett Londonból!!

Békebeji minőségű frack és divat angol

szövetek

Raglán és télikabát szövetekben nagy választék. 2131

NÓGRÁDY JÓZSEF uri szabó

a Royal mellett, Str. Rimanóczy-u. ca 1. sz.
Elsőrendű szabás. Szolid árak

Dombornyomású névjegyeket

monogrammos és szöveges
levélpapírokat, pecsét-
bélyegeket, címkéket
gyönyörű kivitelben készít

**„Sunfield”
domborműnyomda**

Oradea-Mare - Nagyvárad
Vlahuta (Szt. János)-u. 29.

Fehérnemű Áruház BERMANN

Sas-passage

Gyári lerakat női és férfi fehérneműekben
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
Harisnyákban óriási raktár reklám árakban

Teljes kelengyék és egyes darabokat rendelésre készítek.

Mélyen leszállított árak!

Mélyen leszállított árak!

INDUSTRIAL BEER TESTVÉREK

Oradea Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt.

**Alpacca evőeszközök és
disztárgyak nagyban eladása.**

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Parasztbecsület—Bajazzók, A) bérlet 71. szám.

Péntek: Aranymadár, ujdonság először, bérleten kívül.

Szombat d. u.: Kis lord, gyermek-előadás mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Aranymadár, ujdonság másodszor, bérleten kívül.

Vasárnap d. e.: Remény, munkás-előadás.

Vasárnap d. u.: Lili bárónő, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Aranymadár, ujdonság harmadszor, bérleten kívül.

Hétfő: Aranymadár ujdonság, negyedszer A) bérlet 72. szám.

— **Parasztbecsület—Bajazzók.** Ma A) bérletben a Parasztbecsület és Bajazzók lesz a színház műsorán részben új szereposztásban, Váradi karnagy vezetésével. Az opera főszerepeit Kelmai, Baranyai, Pogány, Kovács Kató, Vajda, Kovács, Békési, Tolnai és Bereng fogják játszani. Mindkét operát Hetényi főrendező rendezi.

— **Aranymadár.** A legnépszerűbb zeneszerzőknek az általánosan ismert Zerkovitz Bélának és a legismertebb szövegírónak, Harmath Imrénének nagyszerű operettje, az Aranymadárnak lesz a bemutatója pénteken este. Csupa melódia, csupa tánc e kedves operett, melynek táncait Gróf Laci tanítja be. A rendezést Hetényi főrendező, a zenei részek betanítását pedig Szatmári karnagy végzi. A darab női főszerepeit Pintér Böske és Erényi Böske játsszák. A férfi főszerepeket Gróf, Hetényi, Pattantyus és Madas Pista játsszák. Madas Pistának ez lesz az első fellépése nagy betegsége után. Az Aranymadár pénteken, szombaton és vasárnap bérleten kívül kerül színre; hétfőn A) bérletben lesz a színház műsorán az Aranymadár.

— **Kis lord.** Minden gyermekszobában ismeretes a Kis lord története, melyet szombaton délután mutat be a színház teljesen új szereposztásban. A címszerepet Kertész Manci játsza. A darab többi szerepeit Körösi Juci, Kissné, Harsányi, Stoll, Madas és Pattantyus játsszák.

— **Lili bárónő.** Vasárnap délután Martos és Huszka operettje, a Lili bárónő kerül színre, melyre már csak néhány földszini jegyet lehet kapni, mert az összes erkély és páholy-jegyeket már elővételben elvitték.

— **Aranymadár.** A szombat esti Aranymadár előadása fél 8 órakor kezdődik, mert az Aranymadár előadása után egy nagyszabású román művészest lesz a színházban, melynek keretében egy világhírű hárfaművész fog fellépni.

MOZI

— **A legnagyobb sikert** ebben a szezonban a „Faraó hitvese” című Dorian-film aratta. Ennek első oka az színészek kitűnő játéka. A második oka az a hatalmas, üttörő munka, mellyel Lubitsch Ernő, a kiváló rendező lepi meg a nézőközönséget. A tömegek tényleg élnek, de nemcsak mint massa, hanem annak minden egyes tagja külön életet él. A világítási hatásokban szintén teljesen újat ad, mert ez az első film, melyben az éjszakai felvételek valóban sötét éjszaka, hatalmas reflektorok fénye mellett készültek. De minden megvilágítása művészi, szinte rembrandti tökéletességű. A nagysikerű film már csak négy napig látható a Dorian-filmszínházban.

— **Ki a Fejnélküli lovas?** Harry Piel utoljára jelenik meg a hatalmas filmtörténetben, hogy szellemi erejével kiderítse az igazságot és megmentse az ártatlanul szenvedőket. Még sok kalandot ér meg, drótkötélen biciklizve menti meg Graceot, amíg végre megoldódik a nagy rejtély, hogy ki a fejnélküli lovas?

A végrendelet

— Regény —

34

Írta: Lovassy Andor

(Minden jog fenntartva)

— Sebaj hugom, ne piruljon el az ijedségtől, hogy kárt tett, van még nekem tiszta abroszom... De most már az a kérdés hogy a két ügyvéd közül, melyiket választják?

— Mindenesetre az öregebbiket. — Válassz közbe a leány — nem azért, mintha a fiatal fiskálisba nem bízám, de az öreg — azt hiszem — tapasztaltabb.

Bágyoni Benedek egy kissé zokon vette, hogy az öccsét így lekicsinyli a fruska de azért nyugodtan folytatta előterjesztését:

— Hát igen, igen, de az a vén rigolyás Suhajda, nem nagyon biztat jó eredményre, ellenben az öcsém, aki — közbe legyen mondva — eminens ember, azt állítja, hogy a pert biztosan megnyeri.

— Hát akkor bizd meg Bágyoni Marcit — szólt közbe, szerepét jól játszva — Csegődyné.

— Nem Marcit, hanem Palit. — javította ki nyomatékka a háziúr.

— Hát jól van mama, bizzuk meg őt, mert mégis csak jobb, ha olyan katona védelmezi a várat, aki az első ágvuszóra nem teszi le a fegyvert.

— Ugy van, igaza van kedves hugom. Tehát ma pihenjek ki az út fáradalmait és holnap kihozatom a két igazságfoldozót.

A leány erre a kijelentésre azt akarta mondani, hogy: még ma! Hiszen úgy vágyott a szíve Pali után, de meggondolta a dolgot és így szólt: — tehát holnap.

Kedves etsém, Pali!

Ezennel tudatlak, hogy itt van a feleséges, az édes anyjával együtt, de ilyen csodaszép lányt én soha életemben nem láttam; ilyen gyönyörű kliense nem volt még ügyvédnek ezen a földön. Jöjj ki tehát ezzel az alkalmatossággal, de azonnal. Hozd magaddal az öreg Jánost is, — hátha beleszeret a leány anyja, mert az is szemrevaló asszony még most is. Te pedig ne mafláskodj, hanem szorítsd öcsém, mert ezt a tündérgyermekeket, én neked szántam.

Szeretettel vár, öreg bátyád.

Benedek.

Mikor ezt a levelet végigolvasta Bágyoni Pali, hangosan dobogott a szíve. Nem is mutatta azt meg a vén Suhajdának, csak annyit mondott, hogy itt vannak Csegődyék és Bence bácsi vár mindkettőnket ebédre.

— Ebédre? Hát megint meg akar engem öletni a szakácsnéjával? Nem, nem, nem, nem megyek... de — váriál csak öcsém — mégis megyek, csak pakkoljál be egy skatulya Gölics-port és figyelmeztessél engem, ha sokat veszek ki a támvéromra. Ki tudna ellenállani az ördög csábításainak?

Déli tizenkét óra tájban megérkezett a két szomorkányi vendég. A szalonban ültek a hölgyek és a háziur mulattatta őket falusi históriákkal.

Mikor a szobába beléptek, nagynehezen felállott a vén Bence; szinte nyikorogtak az inai, — mert így téli időben, rendszeren visszatér a köszvénye. — Na, hála Istennek, csak hogy itt vagytok már!

— Kedves hugaim, ime bemutatom a két paragraphus-rágót, ez az öregebbik, az

én régi kedves cimborám Suhajda János, hites ügyvéd, ez égi meszelő, ez a hoszú fiu pedig, egész végig, az én unokaöcsém dr Bágyoni Pali, ez a szép menyecske vagy Csegődyné önagysága, ez a csutak kis sárgarigó a leánya.

— Jaj, beh nagy ördög maga Bence bácsi — szólt a leány — idegenkedtem előttr így kicsúfol.

— Na, találhatnak! — intett az öreg úr az inasnak.

— Már megint ebédelünk? — kiáltott fel kezeit összecsapva Suhajda.

— Ugy fél az ebédetől? kérdezte mosolyogva Csegődyné.

— Dehogy félek! A haláltól félek, mert van itt egy híres és jeles szakácsné, aki olyan kitűnően főz, hogy akaratlanul is megüttetett már a gutával három Fia bárót, meg egy katolikus plebánost. Hetével ezelőtt engem is félholtra etetett. Halálomig megemlegetem azt az ebédet, soha nem ettem annyit és olyan iót.

— Bolond vagy te János, — mondá házigazda.

(Folyt. köv.)

* Modell bőrkalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalap-szalón Str. Alexandru (Teleki) 24. szám.

Angol-francia zephirekben

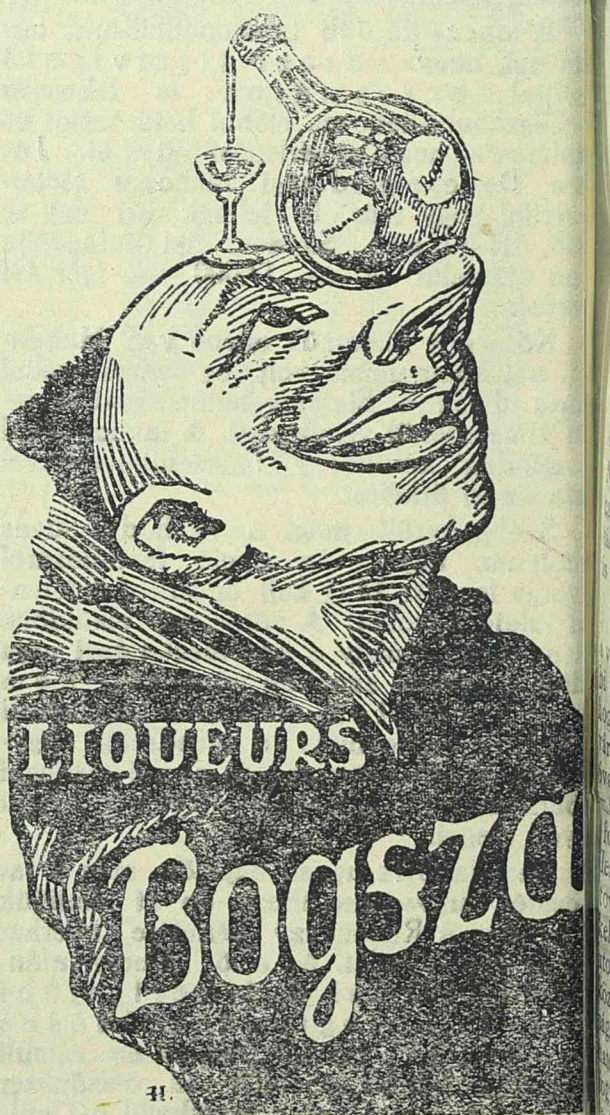
uri fehérneműk

méret után

Róth M. Műoda

cégnél, Mária királyné-tól

8. sz. Telefon 184

? BON-MARCHE ?

ÚJ DONSA GOK

legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatásra tarthat igényt Nagyvárad egész társadalmától. A műsor, amely az estélynek igen nagy művészi nivót biztosít, továbbá a rendezőség ötletes munkája a garancia arra, hogy az estély az idény egyik legsikerültebb estélye lesz.

* **Terjed Kolozsvárott a kiütéses tifusz.** Kolozsváron a kiütéses tifusz tovább terjed. Ma éjszaka Székelykocsárdról egy pincért szállítottak be tifuszgyanus tünetek között.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Czitrom Lajos rövid szenvedés után, 55 éves korában tegnap elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 3 órakor lesz a Báthory-utca 14. számú gyászaházból. Gyászolják szerető hitvese, gyermekei, szülei, testvérei, veje és kiterjedt rokonsága.

Asguthy Körtvélyessy Miklós földbirtokos 55 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt háromnegyed 10 órakor megy végbe Gerliczy-utca 2. sz. gyászaházból. Az egyházi beszterelés után az olasz templomban ünnepélyes gyászszentmisét tartanak, ennek végeztével Talpasra szállítják és onnan pénteken délelőtt 10 órakor a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra, gyászolják édesanyja, öz. Asguthy Körtvélyessy Miklósné, valamint testvérei Asguthy Körtvélyessy Miklósné, valamint testvérei Asguthy Körtvélyessy Anna, öz. rétháti Kövér István né, Asguthy Körtvélyessy György dr, valamint számos rokonai.

Özv. Paluga Ágostné szül. Maniszky Erzsébet 63 éves korában elhunyt. Temetése holnap, pénteken délelőtt háromnegyed 10 órakor megy végbe Szaniszló-utca 61. sz. gyászaházból.

* **Elítélt gazdálkodó.** Miklós Viktor felsőbucskói gazdasági intézőt erőszakos merényletért a szatmári törvényszék két és fél évi börtönre ítélte. A nagyváradai tábla ma tárgyalta felelősségét folytán Miklós Viktor ügyét, akinek a büntetését dr. Blede a László védőbeszéde után leszállította nyolc hónapra.

* **A kereskedelmi utazók szakcsoportja** vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedelmi Csarnokban ülést tart.

* **Bucsu a farsangtól.** A Kath. Legényegylet február hó 11-én, hétfőn este fél 9 órai kezdettel saját helyiségében tartja bucsuzását a farsangtól szépségverseny és más egyéb tarkaságok között, igen kellemes családi est ígérkezik, kedves családait, ismerőseit ez uton kéri megjelenésre a vezetőség.

* **Amerikai adomány a Népkönyhának.** Alex Silberstein, jelenleg newyorki lakos, a távolból sem feledkezett meg a Népkönyháról, ugyanis helyben lakó édes atyja, Silberstein Mihály ur útján jótékonycélu intézményünk részére 1000 lei adományt juttatott el. Ezen nemeslelkű adományért, mely igazi finom érzésre vall, hálás köszönetét fejezi ki az Elnökség.

Özv. Bücher Ignácné 20 leit küldött az öt gyermekes családnak Balassa-utca 2. sz.

* **Építő munkások** e hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órakor taggyűlést tartanak saját helyiségükben, Szacsavay-utca 24. sz. alatt. Kérnek az összes építő ipari munkához tartozó munkások ezen a taggyűlésen okvetlen megjelenni. Építőmunkások vezetősége.

* **Ha jól akar mulatni,** ha el nem akar felejtkezni a drágulásról, a lakásinségről, ha ki akarja pihenni utazásainak, üzleteinek a fáradtságát, okvetlenül menjen el a Törökvs atléta báljára. Nagyszerű élvezetben lesz része, ha végignézi a gazdag és változatos műsort, amelyen tánc, ének, tréfa és zene szerepelnek. A műsort hajnalig tartó tánc követi, kitűnő cigányzenéről gondoskodva van. A Törökvs atléta-bálja szombat este lesz a Kereskedelmi Csarnokban.

* **A Zsidó Leányegylet estélye.** Ma egy-két napja adunk hírt arról a nagyszabásúnak ígérkező estélyről, melyet február hó végére tervez a Zsidó Leányegylet és már is hatalmas érdeklődést keltett egész Nagyvárad társadalmában az a női műsor, melyet egyelőre titokban tartanak. Csak annyit sikerült meg tudnunk, hogy az estélyen a kolozsvári opera balletkara is részt vesz, ami maga olyan hatalmas művésziesemény Váradon, amilyenre nem emlékezünk vissza. Előre is megállapíthatjuk, hogy az idei összes estéknek kiemelkedően legsikerültebb művész estélyre van kilátásunk. A Zsidó Leányegylet vezetősége az egyesület minden tagjával büszkölődik, hogy a legmagasabb művészi igényeket is kielégítse és ez a jólékony akció is megfelelő sikerrel járjon az eddigi nemes jólékony és kulturális teljesítményéhez. Jegyek előjegyzéséről már most jó lesz előre gondoskodni.

* **Megalakult a beéli kaszinó.** Beélből jelentik: A kaszinó megalakult a megkezdte kulturális működését. Elnökök lettek: Fildán Sándor főszolgabíró és Dvorazsek Gusztáv gyérigazgató, titkár: Mikulcs János szolgabíró, könyvtáros Sevi's György és Schmelczér Béla. Választmányi tagok: Molnár János g. k. l. lelkész, Plasilu Vasul g. k. l. lelkész, Ferentik Odón főrendész, Hamer Sándor r. k. plébános, Opria József ügyvéd, Wecheler Sándor dr. járássorvos, Hának Imre ny. jegyző. A kaszinó a tél folyamán mulatásokat rendez a kulturális programokat létesít. — Az iparosbál előkészületei javában folynak, a rendezőbizottság a következő: Winter György építész, Runk Antal, Páxán Sándor, Krisán János, Papp József, Szabó József. A bálon nagy műsor szórakoztatja a közönséget, amelynek keretében Schwamberger József fővegyfűzőmester kuplékat ad elő, Schmelczér Béla tanító pedig hegedűszámokat ad elő. — A hadiárva fellegítésére mulatást rendeznek, a mozgalom élén Fildán Sándorné főszolgabíró áll. A mulatágon Beél egész társadalmának részt vesz.

* **Ügyvédi hír.** Dr. Kaufmann Sándor ügyvédi irodáját Tasnádon megnyitotta.

* **Talált tárgyak.** A rendőrség által a következő tárgyak találtattak: 4 csomag csavar, 13 drb. vasalógépnél, 10 csomag olajpapír, 12 csomag sütővasnyél. — Mivel ezek a tárgyak valószínűleg lopásból erednek, felhívtnak a károsultak, hogy tegyék meg följelentésüket az államrendőrség olasz kerületénél, ahol ezen tárgyak megtekinthetők. Olasz ker. rendőrség.

* **Adomány.** A margittai leányegyletnek Vadász Jenő kis fia felgyógyulása alkalmából 50 lei, Bröder Mór és neje 100 leit adakoztak a leányegyletnek, melyért azonnal mondunk köszönetet.

* **Segall héber antologia** héber nyelven megjelent és kapható a Hegedüs Hirlap-irodában.

* **Gyenge gyermekeket** megerősít a Jecomaft iztelen angol maláta csukamájolaj.

* **Barabás Márton** képkiallítása a Matula-féle üzletben. Nyitva egész nap.

* **Mindenkinek érdeke** felkeresni a Körösparti Aruházat, a cég békeminőségű cseh gyártmányú vásznak, schiffonokat, rumburgi cérna vásznak, damaszt árúkat, nagy mennyiségben tart raktáron, olcsó árai utolérhetetlenek. Tisztviselőknek ezen árakból is árkedvezmény.

* **Az Excelsior-bar** februári műsora minden eddigit felül fog mulni, ötletekben, izlésben, jókedvben és művésziességben. A program fénypontja mindenesetre Ellen Maud excentrikus táncosnő, aki nem egy európai metropolist lázba ejtett már klasszikus és modern táncprodukcióival. A Julietta-Laci táncoktós sikerét is meg lehet jósolni, mert ez a duett Budapesten és Bécsben két-két hónapon át a legelőkelőbb varietékben voltott a ki sok ezer főnyi közönség viharos tetszését. Laci Reimann

* Gyáriparosok a Cassa Centrala ellen.

A biharmegyei és nagyváradai gyáriparosok Szalai József elnöklésével ülést tartott tárgyalás alá vette a munkásbiztosító pénztár által a baleseti járulékok új kivetésére készített új táblázatot. Elhatározták, hogy úgy az üzemek egyenkint, mint a gyáriparosok megfelelőbbek a munkásbiztosító határozatait azon az alapon, hogy a korábbi veszélyességi táblázatokból indokolatlanul lényeges hiány mutatkozik, a besorolásban nincs a törvény által kifejezetten előnyös számítás, amelynek alapján a korábbtól eltérő osztályba soroztatnak az üzemek.

* Csak egy lejes kifli és zsemle lesz

A nagyváradai pékek a lisztdrágaság ellen-sulyozására tegnap elhatározták, hogy megszüntetik az 50 banis süteményeket, s csak egy lejes kifliket és zsemleket sütenek. Ezzel elérik, hogy a munkaidő kevesebb, a villanyról és fűtésről megtakarítás áll elő, anélkül, hogy a közönségre valamely többlet kiadás hárulna. Az új sütés tegnap életbelépett.

* **Aranymadár, Bajadér, Olivia** hercegnő, Bucukeringő, Cserebere, stb. az ui operettek és minden más kotta is megkapható a Hegedüs Hirlapiroda zenemű-osztályában.

* **Eltűnt aranyzsákok.** Milanóból írják: A Symphon expresszről eltűnt hatvannégy aranyat tartalmazó zsák. Az arany értéke egy millió lira. A lopás a Bukarestből érkező vonaton történt. Eddig az aranynak semmi nyoma.

* **A Makkabea Sportegyesület** folyó hó 10-én, szombaton este 9 órakor a Metropol volt Sas étterem nagytermében, táncal egybekötött teaestélyt rendez. Kitűnő cigányzenéről gondoskodott a rendezőség, a kinek legfőbb gondja oda irányul, hogy vendégei a legotthonosabban érezzék magukat. A terem nagy befogadóképességére való tekintettel kitűnő az estély céljaira. Meghívókat az idő rövidsége miatt nem bocsát ki a rendezőség, de a Makkabea nagy ábora és az érdeklődők nagy száma előre garantálja az estély sikerét.

* **Az áramdíjavadék.** Bazilli Mihály városi villamos vasút igazgatója, az alábbi értesítést adta ki: „Tekintettel arra, hogy dr. Lengyel Zsigmond urnak a Nagyvárad f. hó 7-iki számában az áramdíjavadékok ügyében közzétett magánvéleményén alapuló cikke a Villamosmű egyes gyasztóit az óvadékok fizetésének kötelessége tekintetében tévedésbe ejtette. További tévedések és ebből származható ellemetlenségek elhárítása céljából ezton is hivatalosan értesitem a t. fogyasztóközönséget, hogy a Villamosmű Igazgatójának f. é. január hó 12-iki ülésén hozott határozata értelmében a maximális havi gyasztásnak, valamint a ma érvényben lévő áramdíjaknak megfelelően kiszámított óvadékkülönbözetet a Villamos Művek befizetni tartozik.

* **A Gyermekbarát Egyesület** mulataga. A Gyermekbarát Egyesület vezetője elhatározta, hogy f. hó 12-én hétfőn este műsoros táncmulatást rendez. Tesztetettel az Egyesület nemes céljaira, továbbá ama dicséretre méltó munkára, amelyet az iskolás gyermekek felruházása és átadása körül kifejtett, az Egyesület a

szólótáncos mutatványai szenzációk és elragadóak. Dernay Erna előadónő, Kerényi Irén énekesnő, Bogár Juci táncosnő nem kell külön és újból bemutatnunk. Felhő Ilus és Ferenczy Anna táncosnők fellépte meglepetés lesz. Czobor Manci továbbra is a töle megszokott szellemességgel fog konferálni.

* A Keleti Ujság mai számában szenzációs cikket közöl Kulturharcot akarnak címmel, arról, hogy a Marianum megtiltotta növendékeinek a magyar színház látogatását. — Uj éjszakai zavargások Kolozsvárott. — Egy zsidónak késsel levágták a szakállát. — Ezenkívül szenzációs bel- és külpolitikai tudósítások.

* Perzsaszőnyeg szövés. Utónutfele ez a szó üti meg fülünket. Ma már minden nő leghőbb vágya saját szőtte perzsaszőnyegen járni. Különösen ha meglátja a méltán feltűnést keltő gyönyörű példányokat, melyek az első oradeamarei perzsaszőnyeg-szövő műhelyben Székely Zoltán vezetésével készültek. Matula Gyula üzletében (Ferdinánd király-utca) megtekinthetők. Ugy mintában, mint színben ez a legmagasabb, mit ezen a téren el lehet érni, minden darab külön-külön egy műremek. Dacára a folyton emelkedő áraknak, bámulatos olcsón megszerezhetők. Megrendeléseket tetszés szerinti méret és minta után a műhelyben (Ferdinánd király-utca) 12. sz. eszközölhetők; ugyanott lehet a február 10-én kezdődő kurzusra beiratkozni.

* Férfilöltöny szövetek, női kabát, kosztüm és ruhaszövetek óriási választékban a Körösparti Áruházban, mely cég már a békében híressé vált utólrhetetlen olcsó áraitól. Tisztviselőknek árkedezmény.

* Minden hölgynek különösen anyagi érdeke, hogy Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében szerezzék be tavaszi köpenykosztüm és ruhaszövet-szükségletüket, hol kizárólag elsőrendű és legjobb árúkból meglepő nagy választék, az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Gyermekeket csak H ö f e r hintőporral és B a b y crémekkel szabad ápolni.

* Ingyen temetés. A keresztény közönség szíves tudomására hozom hogy felszereléseim átalakításával rendben vagyok, temetéseket szürke levakkal végeztetem. Méltánylást érdemlő eseteknél a szegény sorsu családok csak a kész árut fizetik, a temetést ingyen kapják. Koszoruk már 55 leitől kezdve kaphatók. A részletek megbeszélésére kérem irodámban felkeresni, a vaskereskedésben külön osztály. Tisztelettel Germán Károly utóda „Kegyelet” keresztény temetkezési intézet Oradea-Mare, Sas-passage

* Széltől, hidegtől kiltujt vörös arcra, kézre, szepő, mitesser pattanások ellen legjobb gyors hatású biztos szer az YPO crém. Ára 15 lei. Diszkrét postaszétküldés. Kapható: Parkas István „Apolló” drogueria Nagyvárad.

* Férfi finom kemény kalap 180 lei. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulszőr kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyazintén sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházban.

* Manometer! (fesz mérő) Minden műszereszi és ezen szakba vágó munkálatoakat, javításokat olcsón eszközöl Rajz Andor elektro és precizio mechanikus Teleki-utca 16. sz. Orvosi műszerek eladók teljes felszerelés olcsón.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk H A V A S és K Ö N Y V E L D Nagyvárad és Biharnagyfőlegjobb és legolcsóbb posztó- és belésaru rak-tárát Nagy Sándor-utca 4. Dús választék mindennemű külföldi szövetekben.

LEGUJAB B

Téves hírek az új deviza-rendeletéről

Tegnap este hazaérkezett Bukarestből dr Popper Akos vezérigazgató és az új deviza-rendeletéről ezeket mondta.

— Bukarestben a napokban számos tekintélyes bankférfiúval érintkeztem, de pozitív értesülése még senkinek sincs a készülő deviza-rendeletéről. Az első napokban valóban az a hír terjedt el, hogy olyképen létesítenek deviza-központot, hogy csak a Banca Romaneasca és a Marmarosch Blank kapnak engedélyt az idegen valutákkal való kereskedésre. Ezt azonban másnap bankkörök megcáfolták, mert hiszen az országban és első sorban Bukarestben számos nagy intézet van, amelyet ilyen fontos üzletágból a kormány nem re-

keszthet ki. De nem is lesz tudtommal deviza-központ abban az értelemben, hogy csupán ennek a központnak a hozzájárulásával lehet idegen pénzürtékeket venni, vagy eladni. Arról van szó, hogy a bankok kötelesek lesznek a deviza-forgalomról általánosan jelentést tenni, bizonyos határokok közé szorítják, hogy milyen célra lehet devizát venni és minden nagyobb centrumban a prefektus elnökletével lenne egy bizottság, amely a deviza-üzletek felett dönt. Hogy korlátozzák-e ama bankok számát, amelyek devizával foglalkoznak, nem tudom. Ezek is egyelőre csupán kiszivárogtatott híresztelések. Egy hét alatt — azt hiszem — a rendelet meg fog jelenni.

Cuno válasza Poincarénak

Berlin, február 7. Cuno miniszterelnök a Ruhr-vidéki szemleutjáról visszatérve a sajtónak, különösen Poincaré beszédére válaszolva, a következőket mondotta:

— Az ellenállás nem kormányparancsra történik a megszállott területen, hanem a westfaliai lakosság szabad elhatározásából, de velők az egész német nép szolidáris. Franciaország utóbb semmiféle német aján-

latot nem hajlandó elfogadni aminek okát célzatát nem ismerteti. Nem óhajtott eszmecserét folytatni az elpusztított területek újjáépítéséről sem, semmibe se vette a németek által fizetett negyvenöt milliárd arany márkát. Poincaré kijelentette, hogy csak akkor vonul ki a Ruhr-területről ha a németek a londoni egyezményt teljességgel teljesítik, mivel szemben Németország jogaira hivatkozik.

* Automotor kezelői tanfolyam, az állami ipari szakiskolán, gyakorlatokkal kapcsolatban f. hó 14-én nyílik meg. Beiratkozni az intézet igazgatóságánál Schlauch-tér 10. szám alatt lehet. Szontagh Gusztáv, director.

* Megbízható jó minőségű vásznaikat, schiffonokat, menyasszonyi kellengyeket Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében vásárolhatunk, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol, a cég szolid és megbízható. Tisztviselőknek meglepő árkedezmény.

* Szépséghibáit tökéletesen eltávolíthatja, arhajákat, szepőket, szemölcsöt végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Holén kozmetikai intézetében Bémer-tér 3. I. emeleten.

* Modell bőrkalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalap-szalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

* Valódi Jonathán és más elsőrendű szép fajalmákat kaphatni a Népszövetségi Hangya üzletében.

* Ingyen temetéseket nem ígérünk ugyan, de azért temetésrendezéseket a kívánt színű lovakkal, hullaszállításokat és exhumálásokat a legpontosabb eljárás mellett és a legolcsóbb árban mi vállalunk és végzünk. Továbbá koporsók, szemfedők és más temetkezési cikkek is nálunk szereshetők be a legmérsékeltebb árban. Hivatalnokokat, vasutasokat és postásokat még külön árendeménnyben részesítünk. „Szent László” temetkezési vállalat Teleki-utca 34. szám.

NYILTÉR

Felhívás.

Schwarz Lajos ur tímőporai lakos a „Delta” vegyszerei cikkek gyárából kilépven, felkértem ezen vállalat összes hitelezőit, hogy igényeiket irodámban 8 nap alatt annál inkább bejelenteni sziveskedjenek, mert a későbbi bejelentések figyelembe vételni nem fognak.

Dr Mercea Victor
ügyvéd

Timişoara, Str. Eminescu 6. II e.

Ha olcsót és jól akar, keresse fel a

„BOTHÁZY”

márványáru, kőfaragó, sírkő, műkő, beton építő vállalatot,

hol e szakmába vágó, bármely munkálatok rajz és rendelés szerint, jutányos áron készülnek.

185

Viktória (Kolozsvári)-u. 80. Nagyvárad

Lukács György utcában egy modern
magánház eladó

elfoglalható lakással, a város különböző részeiben több magán- és üzletház, Várad közepében két kisebb (40 hold) földbirtok. — Ha házat, szőlőt venni vagy eladni akar

PÉRCHY-hez

forduljon, ahol utcaféligyelt, vízumokat is gyorsan elintéztethet.

Oradea-Mare, Szt. János-u. 1.

AMERIKAI IRODABU-TOROK, HÁLÓSZOBÁK, EBÉDLOK, PARKETTAK

elsőrendű kivitelben és nagy választékban kaphatók

RIMANOCZY műbutor és parkettgyár R-t. ORADEA-MARE
Strada Clujului 117. :: Telefon 279.

Okmány védő

és villamos bérlet tartók

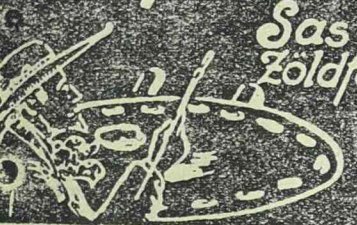
kaphatók három-féle nagyságban a

Hegedűs Hirlapirodában

Jumper kézimunka könyvek érkeztek

Kérjen árajánlatot
Benedek
cimfestőtől

Sas passage
Zöldfa-udvar

A váradszőlősi
 ugynevezett

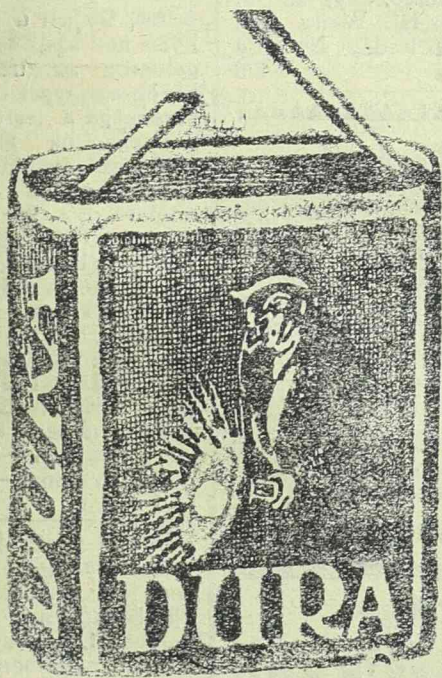
„Réti”
vizimalom
 eladó.

Értekezni lehet: Váradszőlős 6. szám

Szép és száraz

kőris és diófa deszka
 butornak való eladó. Rákóczy-
 ut 33. szám, Victoria iroda.

Csak

elemet használjon

„ARDEAL” kereskedelmi és Ingatlanfor-
 galmi iroda, Posta utca 8. sz.

ELADÓK: Üzletház nagy telekkel Körös-u. 8. sz.
 Modern uri házak, szőlők a város minden részén.
 Üzletek berendezéssel a Fő-utcán. Butorozott
 zobákat tudunk. — Szalagarnitúra, consul tükör
 eljelen új és más tárgyak eladók. — Bizományi
 tárgyakat elfogadunk. — **KERESÜNK** megvételre
 házakat, szőlőket stb.

Vasbutor
Sodrony
ügybetét

sűrű fonásu hálójával
 gyári árban
SZABÓ
 lakatosnál
 Józ. Soguna,
 Kapcsolás-utca 18. sz.

Üzletház
 két utcára nyíló

a város forgalmas részén
 üzlet, nagy pince, 2 szo-
 bák elfoglalható lakással
 450 ezer lei. Várad mel-
 lett magánház, üzlet, tra-
 fik, korcsma 3 szobás
 fürdőszobás elfoglalható
 lakás. Istálló, mézárászék
 12 ezer. Belényes kör-
 nyékén magánház 3 szo-
 bák lakás, üzlet, korcsma,
 2 hold föld 90 ezer lei,
 2 szoba, fürdőszoba, több
 1 és 2 szobás lakásaim
 vannak.

Welsz Gizi

közvetítő iroda, Nagyvárad
 Nyomda utca 4.
 (Szaniszló-utca sarok)

Eladó téglagyár

Szalonta mellett 12 katasztrális hold és 1225
 öl szántó és legelővel, 4 szárítószínnel, lakó-
 házakkal, téglasajtóval és hozzávaló beren-
 dezéssel, 16 lőerős félstabil géppel és kis-
 vasuttal. Érdeklődők a vételt február 25-ig a
 Nagyszalontai Takarékpénztárnál lekötethetik.

Zongora

Erste Produktiv Genos-
 senschaft, fekete, rövid,
 keresztthoros, fémszerke-
 zettű, kattanó hangú 22000
 leírni helyszűke miatt sür-
 gősen eladó. — 2. számú
 íróasztalos kassa 5000
 leírni kapható.

Sternberg I.

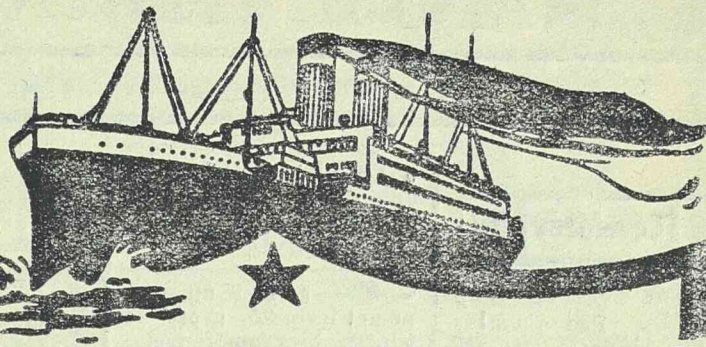
Kishidő. — Telefon 13-45.

Eladó házak

azonnal beköltözhető a
 város minden utcáján 20
 ezertől 1 millióig. Vannak
 jó vidéki üzletek, házak,
 szőlők, tudok a város ut-
 cáján szép 1-2 szobás
 lakásokat, butorozott szo-
 bákat, üzleteket, soulerint
 stb. Ha lakását, házát,
 földjét, szőlőjét, butoro-
 zott lakását eladni, kiadni,
 cserélni akarja, forduljon
 bizalommal hozzám diaz-
 kréten azonnal csak én
 intézhetem el, bizomány-
 ba bármint elfogadok.

Welsz Gizi

közvetítő iroda,
 Nyomda-utca 4. szám,
 Szaniszló-utca sarok.

BREMEN-AMERIKA

között leggyorsabb és legkényelmesebb közlekedés az
 United States Lines amerikai kormányhajóival:

„George Washington”

„America”

„President Roosevelt”

„President Harding”

stb.

Hajójegy, pénz és amerikai okmányokat, valamint a vi-
 zumot illetőleg díjtalan felvilágosítással szolgál a ro-
 máiai vezérképviselő

UNITED STATES LINES

(Amerikai állami vonalak)

„MERCUR” OSCAR GRÖNBERG

BUCURESTI, CALEA MOSILOR 51.

Cinkografial

és fényképészeti

tanulók felvétetnek a

Sonnenfeld Adolf r.-t.

Szllágyi Dezső-utca.

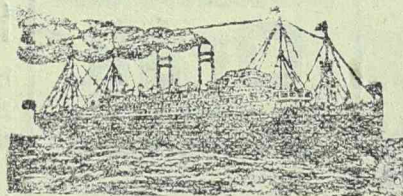
CONSTANZA-NEW-YORK
FABRE-LINE

francia hajózási társulat

BUCAREST, Passagiul Comedia (Calea Victoriei 42)

Vesztegzár

nélkül

Átutazás

nélkül

Tudomására hozzuk minden érdekeltnek, ki Amerikába akar
 utazni, hogy **folyó évi február 22-én** kezdődik az utle-
 velek regisztrálása az amerikai konzulátuson vízum elnyeré-
 seért. Mindazok tehát, akiknek meg van a következő irataik:
 születési bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány (amelyben meg
 kell jelölni mennyi ideig lakott abban a községben, ahonnan
 elindult). Igazoló írás egy amerikai rokontól. Hat fénykép és
 a belügyminisztérium által kiállított utlevél. Mindezeket az
 irásokat küldjék be irodánkba fentebbi címre és mi elintézzük
 az amerikai vízumot, melyet **1923. május 22-étől** fogva
 adnak ki.

Társulatunk gőzhajói rendszeresen közlekednek Constanza és New-
 York között átrakodás nélkül.
 Kívánságra prospektust küldünk.

GROZIT

KAUČUN ASZFALT
 KOMPOZICIONÁL DEKORT
 DEKORTALAN

GÖRFÉDELMEZ
ERŐS
TARTÓS
VINARTALLO

GROZIT

CSAK ESEN
 ELLÁTOTT FÉRFIEKNEK FOGADJON EL!

GROZIT aszfalt és kátránytermék gyár

KÜLFÖLDIEKNEK
VIZUMOKAT, UTLEVELEKET
 a leggyorsabban, legolcsóbban megszerzünk.
FUTÁRJÁRAT **NAPONTA!**

Bármily Bucaresti és Kolozsvári megbízást elvállalunk.

Külföldre utazóknak díjmentesen szolgálunk felvilágosítással

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Freund Benjámin
ékszerész, Nagyvárad
Calea Regie Ferdinand
(Rákóczi-ut) 11. szám
Széchenyi-szálló épülete
Ékszer alkalmi áron kapható